

Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1983

Rare and scarce birds in the Netherlands in 1983

KEES (C. J. G.) SCHARRINGA & JOKE E. WINKELMAN

Dit achtste jaarverslag van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) geeft een overzicht van waarnemingen van zeldzame soorten in 1983 en van nagekomen waarnemingen uit eerdere jaren die door de commissie behandeld zijn. Bovendien zijn waarnemingen opgenomen van 19 soorten en één ondersoort die niet worden behandeld, maar waarvan publicatie zinvol lijkt („registratie-soorten”; vgl. *Limosa* 55: 125).

In het verslagjaar 1983 werden door de commissie 348 gevallen behandeld, waarvan 57% werd aanvaard (1977-82 resp. 64, 72, 58, 63, 65 en 58%). Vrijwel alle niet-aanvaarde gevallen waren naar de mening van de commissie onvoldoende beschreven om zekerheid te krijgen omtrent de determinatie. Het niet-aanvaard zijn van een waarneming moet niet worden opgevat als twijfel aan de determinatie, maar als onvoldoende overtuigingskracht van de beschrijving (zie voor beoordelingscriteria Van IJzendoorn & de Heer 1985).

Naast archivering en beoordeling van nieuw binnengekomen gevallen heeft de commissie zich sinds eind 1982 ook beziggehouden met een volledige herziening van de lijst van in Nederland vastgestelde soorten. De eerste fase van deze herziening, waarin is nagegaan welke soorten nog op de Nederlandse Avifaunistische Lijst gehandhaafd kunnen worden, is voltooid (van IJzendoorn & de Heer 1985).

Op 1 januari 1986 was de CDNA als volgt samengesteld: J. W. de Roever (voorzitter), E. J. van IJzendoorn (secretaris extern), P. de Heer (secretaris intern), D. J. Moerbeek (archivaris), A. B. van den Berg, J. J. Blankert, P. de Knijff, J. E. Winkelman. Voor SOVON/COV woonde A. J. van Dijk de vergaderingen bij.

Dit verslag behandelt alle waarnemingen uit 1983 en nagekomen gevallen die vóór 1 juni 1985 zijn binnengekomen en behandeld. Ten einde een actuele verslaggeving mogelijk te maken, wordt men verzocht nieuwe (en nog niet ingezonden) gevallen zo spoedig mogelijk in te zenden. Men wordt verzocht hiervoor gebruik te maken van de nieuwe CDNA-waarnemings-formulieren, die gratis verkrijgbaar zijn bij J. J. Blankert, Staalwijkstraat 17, 2313 XP Leiden.

Het nieuwe inzendadres voor ingevulde formulieren is: D. J. Moerbeek, Meidoornlaan 5, 1901 BT Castricum.

In haar vergadering van 23 maart 1985 heeft de commissie besloten waarnemingen van Grote Zilverreiger *Egretta alba* en Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* niet meer te beoordelen en slechts te registreren. Sinds 1983 is de Geelpootmeeuw *Larus cachinnans* toegevoegd aan de lijst van wel te beoordelen soorten.

Aanvaarde waarnemingen Accepted records

De doelstelling en werkwijze van de commissie zijn uiteengezet in Oreel & Osieck (1977); aanvullingen en wijzigingen hierop zijn gegeven in het jaarverslag 1978 (*Limosa* 53: 27-33) en in Van IJzendoorn & de Heer 1985. Bij de lijst van waarnemingen kan de volgende toelichting worden gegeven.

(a) Soorten waarvan de waarnemingen niet door de commissie zijn behandeld, zijn voorzien van een sterretje (*) („registratie-soorten”).

(b) Van ieder geval zijn de volgende gegevens opgenomen: (1) datum, data of periode; (2) plaats, bij voorkeur een gemeente of een andere bekende topografische aanduiding; (3) provincie (zie afkortingen); (4) aantal exemplaren indien meer dan één, alsmede geslacht en leeftijd indien bekend; (5) een vogel die gevangen en geringd is, is aangeduid als „ringvangst”; een vogel die dood gevonden is, is aangeduid als „vondst”; een zingende vogel is aangeduid met „z”; (6) namen van de waarnemers (alleen vermeld bij soorten waarvan de waarnemingen door de commissie worden behandeld); eerst de naam van de inzender (of de ontdekker indien bekend), daarna de namen van ten hoogste twee medewaarnemers in alfabetische volgorde. Van waarnemingen die ontleend zijn aan de literatuur, is alleen de bron vermeld.

(c) Voor de wetenschappelijke naamgeving en volgorde van de soorten is in beginsel Voous (*Limosa* 53: 91-104) aangehouden.

(d) De getallen achter de soortnaam geven het aantal exemplaren aan van de aanvaarde gevallen in de jaren 1900-68, 1969-82 en 1983.

Voor een nadere toelichting zij verwezen naar *Limosa* 52: 217-219.

(e) De volgende afkortingen zijn gebruikt:

Vrs Vogelringstation *ringing station*
ad adult
juv jeugdkleed *juvenile*
onv onvolwassen *immature*
z zingend *singing*

provincies *provinces*:

D	Drenthe	NB	Noord-Brabant
Fl	Flevoland	NH	Noord-Holland
Fr	Friesland	O	Overijssel
Gld	Gelderland	U	Utrecht
Gr	Groningen	ZH	Zuid-Holland
L	Limburg	Zld	Zeeland

tijdschriften *journals*:

DB *Duch Birding*
Van *Vanellus*
Lim *Limosa*
Vj *Het Vogeljaar*

IJsdruiker *Gavia immer* (51, 53, 3)

22-23.1 Oostvoornse Meer ZH (P. G. Schrijvershof, E. van der Burg, R. Schenk). 22.1 Kleverskerke Zld (G. A. Davitse). 13.11-18.2.84 IJmuiden NH (A. Schipper, J. Violier; *DB* 6: 30, 72).
1982 8.10 Texel NH (F. J. Maas).

Geelsnaveldruiker *Gavia adamsii* (7, 16, 0)

1882 15.12 Delft ZH vondst (*DB* 6: 131-132).

Het oudst bekende geval van deze soort in ons land was een vondst in 1934 (CNA 1970).

Grote Pijlstormvogel *Puffinus gravis* (7, 21, 0)

1980 21.8 Schiermonnikoog Fr (correctie op publicaties in *Lim* 55: 126).

Noordse Pijlstormvogel *Puffinus puffinus mauretanicus* (3, 6, 0)

1978 17.9 Westkapelle Zld (P. L. Meininger).

1979 3.9 Scheveningen ZH (F. H. Jansen, G. Dumay, B. J. M. Haase).

1982 30.8 Noordwijk en Scheveningen ZH (J. van Dijk, B. J. M. Haase, A. M. van der Niet).

Er waren drie vondsten (1918, 1955 en 1958) en drie waarnemingen bekend. Van de drie waarnemingen komen twee thans niet meer voor aanvaarding in aanmerking: 14.7.77 (*Limosa* 52: 220) en 7.8.81 (*Limosa* 55: 126). Deze ondersoort komt vermoedelijk meer in onze wateren voor dan het aantal gevallen suggereert.

Ralreiger *Ardeola ralloides* (16, 13, 1)

20-24.6 Driel Gld (L. J. van der Ent).

Koereiger *Bubulcus ibis* (3, 38, 0)

1979 30.6 Weesp NH (S. M. Wellinga).

1982 30.5 Oost-Knollendam NH (N. F. van der Ham, J. Apperloo, M. Plenckers).

***Kleine Zilverreiger** *Egretta garzetta* (33, 108, 20)

8, 14, 15-5 Veere Zld. 16.5 Vlissingen Zld. 20.5 Oost-Eijsden L. 21.5 Oldelamer Fr. 22.5 Terschelling Fr. 22.5-12.6 Lauwersmeer Gr. 24.5 Oostvaardersplassen Fl. 24.5 Naarden NH. 29.5-30.10 Makkum Fr twee. 9.6, 30.6-4.7 Schiermonnikoog Fr twee resp. drie. 11.6 Piaam Fr. Juli De Bijland Gld. 18-26.7 Harderbroek Fl. 23.7-4.9 Oudeschild NH. 25-28.7 Biddinghuizen Fl. 10.8-10.9 Brouwershaven Zld. 22.8 Schiermonnikoog Fr.

1980 9.7 Spijk Gld.

1982 12.8 Breskens Zld. 19.9 Cadzand Zld. 26.9 Bergen L.

Grote Zilverreiger *Egretta alba* (26, 47, 10)

20.2-29.8 Oostvaardersplassen Fl max. twee (diverse waarnemers). 14.4 Makkum Fr (H. Spruyt, R. van Dekken e.a.). 18.5 Utrecht U (P. Bruinsma, L. v. d. Berg). 29.5-27.9 Makkum Fr twee (H. Spruyt, R. van Dekken, P. de Vries e.a.). 16.7 Steile Bank Fr max. twee (T. Haitjema). 8.7 Gramsbergen O twee (G. Snaak e.a.).

1982 27.3-7.8 Oostvaardersplassen Fl max. twee (M. Platteeuw, M. Zijlstra e.a.) (vgl. *Lim* 57: 18). 28, 29.3 Middelburg Zld (Y. Tramper e.a.). 17.6-27.2.83 Makkum Fr één, na 10.8 twee (H. Spruyt, R. van Dekken e.a.).

***Zwarte Ooievaar** *Ciconia nigra*

24.4 Ouderkerk aan de Amstel NH. 26.4 Amsterdam NH. 9.5 Zuid-Flevoland Fl twee. 14.5 Amsterdam NH. 15.5 Texel NH. 16.7 Castricum NH. 9.8 Lelystad Fl. 12.8 Texel NH twee. 13.8 Winschoten Gr WNW. 16.8 Den Helder NH. 18.8 Zwanenwater NH. 20.8 Eempolder U twee. 20, 21.8 Retranchement Zld. 29.8 Groningen Gr 16.

Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* (103, 10, 1)

13.5-13.8 Oostvaardersplassen Fl (H. J. & M. Bellemans, G. van Hoorn; *DB* 6: 31).

Dwerggans *Anser erythropus* (41+, 52, 2)

11.2 Goedereede ZH (T. de Schuyter, F. Bogaert, P. Sys). 13.2 Yerseke Zld (G. Bulteel, P. Maes, J. de Ridder).

1981 11.1 Gaast Fr (correctie op publicatie in *Lim* 55: 127).

Waarnemingen van Dwergganzen worden sinds 1976 (weer) behandeld in de commissie. Van de 60 gevallen uit de periode 1976-83 die werden behandeld, zijn er slechts 25 aanvaard, omdat de meeste waarnemingen helaas niet of onvoldoende gedocumenteerd zijn.

***Sneeuwgans** *Anser caerulescens* (87, 272, 28)

30.1 Ruiten Fl twee. 30.1-5.2 Ooltgensplaat ZH. 15.2 Piaam Fr twee. 3.3 Oostvaardersplassen Fl. 16.4 Lopik U. 19.5 Camperduin NH twee. 21.5 Kalmthoutse Heide NB twee. 3.1 De Vaart Fl. 20.8 Oostvaardersplassen Fl. 22.10 Almere Fl. 19.11-7.12 Workum Fr max. zes. 20, 23.12 Almere Fl vijf. 20.12, 10.1.84 Noordoostpolder Fl drie.

1979 9.2 's-Gravendeel ZH.

1981 23.1 Oudega Fr. 27.2 Kampenieuwstad Gld. 22.12 Utrecht U.

1982 6.1 Oudega Fr. 8.1 Chaam NB. 19.3 Winschoten Gr vier. 30.5 Lelystad Fl. 6-17.8 Oostvaardersplassen Fl twee. 11.9 Texel NH. 14.11 Piaam Fr twee. 11.12 Zuid-Flevoland Fl.

***Rotgans** *Branta bernicla hrota* (47, 387, 26)

16.1 Terschelling Fr. 21, 22.2 Ameland Fr 15 resp. 20. 5.3 Ameland Fr. 13.3 Moriaanshoofd Zld. 30.3 Holwerd Fr. 26.4 Ameland Fr. 12.5 Middelplaten Zld.

1982 27.12 Terschelling Fr drie.

In de winter van 1981/82 werden tijdens de invasie van Witbuikrotganzen uiteindelijk c. 190 exemplaren in ons land vastgesteld (van den Berg 1984b).

Rotgans *Branta bernicla nigricans* (0, 14, 2)

20.3 Holwerd Fr (J. Jukema, U. Rijpma). 21.10 Krabbenrijke Zld (J. van Impe).

1982 29.12 Terschelling Fr (B. S. Ebbing, S. Woldhek).

Sinds de eerste waarneming in 1974/75 is de ondersoort *nigricans* vrijwel jaarlijks vastgesteld (zie voor een overzicht van het voorkomen in Europa Van den Berg *et al.* 1984).

***Roodhalsgans** *Branta ruficollis* (81, 186, 25)

2, 8.1 Lauwersmeer Fr twee. 2.1 Ouder Amstel NH. 7.1 Grouw Fr. 8, 23.1 Bandpolder Fr twee. 9.1 Dirksland ZH. 24.1, 5.2 Stad aan 't Haringvliet ZH. 29.1-20.2 Goedereede ZH max. twee. 12.2 Oostvaardersplassen Fl. 14.2 Schouwen Zld twee. 16.2 Lemmer Fr. 23.2 Texel NH. 23.2 Ophemert Gld. 27.2 Middelburg Zld. 1.3 Terschelling Fr. 5.3 Wilhelminadorp Zld. 12.3 Ferwerd Fr. 27.4, 3, 6.5 Holwerd Fr max. twee. 8.11 Veere Zld. 23.12 Hippolytushoef NH. 27.12 Wilhelminadorp Zld.

1979 30.12 Strijen ZH.

1981 27.12 Groot-Eiland Zld twee.

1982 24.11 Piaam Fr. 6.12 Bath Zld. 20.12 Terschelling Fr.

Amerikaanse Kuifeend *Aythya collaris* (3, 4, 1)

22-26.3 Canisvliet Zld ♂ (M. Capelle. W. Wisse).

1982 24.4 Roden D ♂ (K. Borrius, A. van der Spoel).

***Witoogend** *Aythya nyroca* (? , ?, 20)

8.1 Delfzijl Gr. 19.1 De Steeg Gld. 23.1-1.3, 9, 15.4 Oostvaardersdijk Fl. 6.2 Blocq van Kuffeler Fl ♂. Maart-juli Engbertsdijkerven 0 ♂ + ♀. 9.4-10.5 De Lier ZH ♂. Mei Wilnis U ♂. 7.5 Hilversum NH ♂. 13.5 Ter Apel Gr ♂. 12.6 Woensdrecht NB. 2.7 Botschol U. 24.8 Willemstad NB twee. 19.9 Alkmaardermeer NH ♂ + ♀. 25.9 Vlagtwedde Gr ♂. 25.9 Ter Wisch Gr ♀. 29.12 Almere Fl ♀. 30.12 Blocq van Kuffeler Fl ♀. 1982 17.7 Smilde D.

***Zearend** *Haliaeetus albicilla* (? , 101, 13)

22.1-23.2 Zuid Flevoland Fl max. drie. 14.3 Cadzand en Breskens Zld. 3.4 Hardinxveld-Giessendam ZH. 5.4 Ermelo Gld. 22.5 Hollandsche Rading U. 1.10 Terschelling Fr. 4.11 Den Helder NH. 19.11 Vlieland Fr. 17.12 Ezumazijl Gr. 20.12 Cadzand Zld. 21.12 Lauwersmeer Gr.

1980 9.4 Schiermonnikoog Fr.

1981 8.2 Hoek Zld.

1982 16.10 Rhenen U. 28.10 Zeewolde Fl.

***Roodpootvalk** *Falco vespertinus* (81, 255, 25)

16.1 Muiderzand Fl ♂. 22.4 Terschelling Fr ♀. 4.5 Overveen NH. 19.5 Stroe NH ♂. 1.6 Harderbos Fl. 7.6 Blaricum NH ♂ ad. 19.6 Zwolle O. 16.7 Diemen NH onv. 23.7 Hollandse Hout Fl ♂ ad. 18.8 Terschelling Fr. 24.8 Kapelle Zld onv. 30.8 Eemnes U onv. 3.9 Eemshaven Gr twee. 4.9 Deinum Fr onv. 4.9 Lage Vaart Fl onv. 5-15.9 Elim D. 7.9 Doldersum D. 15.9 Ommen O ♂. 30.9 Maarssen U ♀. 30.9 Erlecom Gld onv. Eind sep Nieuw-Lekkerland ZH 1 onv + 1 ad. 6.10 Winschoten Gr ♂ onv. 20.10 Winschoten Gr ♀.

1979 29.8 Sint Jansteen Zld ♂.

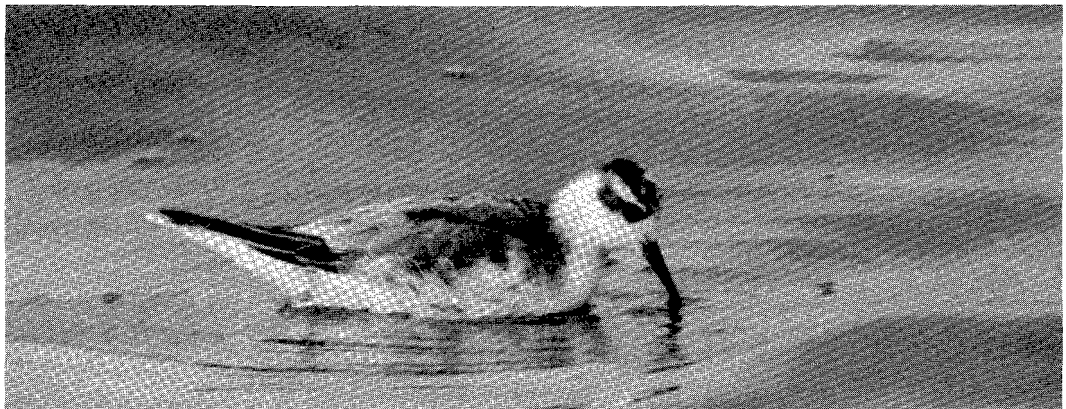
1980 16.5 Kalmthoutse Heide NB.

1982 9.5 Utrecht U. 11.5 Dwingeloo D. 12.7 Terschelling Fr. 16.7 Dwingeloo D. 24.8 Schoorl NH. 4.9 Ouderkerk aan de Amstel NH. 18.9-2.10 Waperveen D.

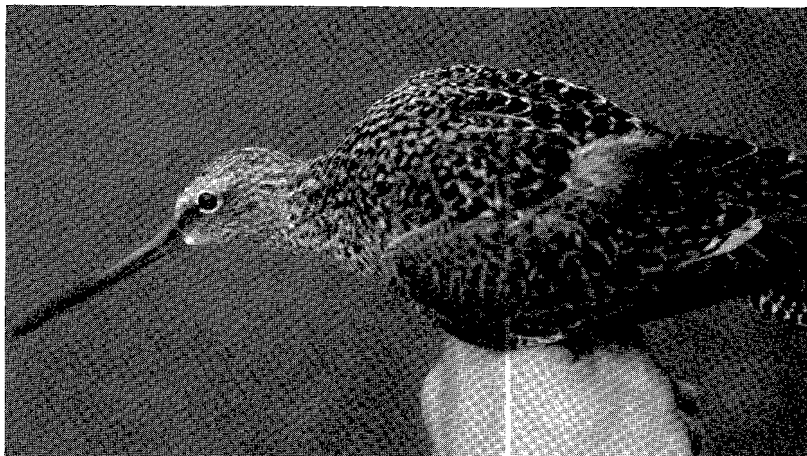
Kleine Trap *Tetrax tetrax* (17, 0, 1)

19.2-8.3 Lage Zwaluwe NB (A. Vink, B. Budding; DB 7: 96-98).

Er waren ruim 30 vondsten bekend, waarvan 17 uit deze eeuw; de laatste dateerde uit 1959. Het vorenstaande geval is de eerste waarneming.

Rosse Franjepoot, 2 november 1983, IJmuiden (Arnoud van den Berg). *Grey Phalarope* *Phalaropus fulicarius*.

Grote Grize Snip, 18 mei 1983, Holwerd (Klaas Koopman). *Long-billed Dowitcher* *Limnodromus scolopaceus*.

Griël *Burhinus oediconemus* (veel, 15, 1)

23.8 Terschelling Fr (C. ter Horst).

1982 2.7 Hoofdplaat Zld (J. Maeckelberge, F. de Schoemacker, K. Timmerman).

***Steltkluut** *Himantopus himantopus* (?, ?, 5)

Broedgeval Juni Slikken van Flakkee ZH, nest met vier eieren. 25.4 Lelystad Fl. 7.5 Almere Fl. 1.8 Lauwersmeer Gr/Fr.

1978 10.7 Enkhuizen NH.

1981 10.4 Oostburg Zld. 25.5 Almere Fl.

Stevpenvorkstaartplevier *Glareola nordmanni* (4, 11, 1)

27.8 Maasvlakte ZH (N.D. van Swelm, A. B. van den Berg; *DB* 5: 117).

Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* (5, 12, 3)

7.8 Texel NH (G. Armbruster). 14.8-9.10 Inlagen Schouwen Zld (R. Vermeijen, M. Verdonck, H. Meeus). 31.8 Knardijk Fl (P. J. & A. P. Rozemeijer).

Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus* (23, 25, 4)

14.5 Texel NH (F. J. Maas, E. Boerma, C. S. Roselaar). 20-21.5 Lauwersmeer Gr (E. J. van IJzendoorn, A. B. van den Berg, K. J. Eigenhuis). 14-17.8 Inlagen Schouwen Zld (R. Vermeijen, H. Meeus; *DB* 5: 118). 21.9 Texel NH (F. J. Maas).

Poelsnip *Gallinago media* (veel, ?, 1)

20-23.8 Schiermonnikoog Fr (G. Blok, K. Mauer, J. Leclercq).

Waarnemingen van Poelsnippen worden sinds 1977 beoordeeld. Van de 32 waarnemingen die tot en met 1983 zijn beoordeeld, is dit pas de vijfde aanvaarde waarneming.

Grote Grize Snip *Limnodromus scolopaceus* (0, 0, 1)

18.5 Holwerd Fr ringvangst (K. Koopman, E. Wijmenga; *DB* 6: 9-13).

Nieuwe soort voor ons land. Een waarneming uit 1971 wordt thans niet meer aanvaardbaar geacht (van

IJzendoorn & de Heer 1985). Tot en met 1983 zijn c. 300 grijze snippen in Europa vastgesteld, voor het merendeel in Groot-Brittanië en Ierland. In meer dan de helft van de gevallen kon de soort niet nader worden bepaald. De overige gevallen hebben vrijwel uitsluitend betrekking op de Grote Grize Snip.

Poelruiter *Tringa stagnatilis* (19, 45, 1)

1.5 Maasvlakte ZH (H. Dries, B. W. van Dijk, C. M. Lok).

1981 26.7-3.8 Leidschendam ZH (J. J. Blankert, M. Winia) (correctie op publicatie in *Limosa* 55: 130).

1982 28.7-4.8 Camperduin NH (N. F. van der Ham, K. J. Eigenhuis, M. Platteeuw).

***Rosse Franjepoot** *Phalaropus fulicarius*

12.4 Camperduin NH. 30.9 Steenberg NB.

1980 13,14.9 Stevensweert L.

1982 19.11 Scheveningen ZH twee. 18,21.12 Ritthem Zld. 29, 30.12 Lauwersmeer Fr.

Zwartkopmeeuw in eerste-winterkleed, 3 februari 1983, IJmuiden (Guus van Duin). *Mediterranean Gull* *Larus melanocephalus*.

Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* (77, 53, 2)
5.9 Camperduin NH onv (A. B. van den Berg, C. Bosman; *DB* 5: 119). 11.9 Griend Fr onv (J. van Dijk, H. Verkade).
1981 26.8 Schiermonnikoog Fr (correctie op publicatie in *Lim* 55: 131).

***Zwartkopmeeuw** *Larus melanocephalus*

Broedgeval 21.7 Haringvreter, Veerse Meer Zld ad + twee bijna vliegvlugge jongen.
Camperduin NH 11.3 → N. 25.3 eerste-winter → Z. 7.4 twee ad → N. 9.4 ad → N. 14.4 eerste-winter. 17.4 eerste-winter N. 22.4 eerste-winter → N. 1.5 tweede-winter → N. 7.5 tweede-winter → N. 8.5 ad → N.
Scheveningen ZH 10.1-19.2 ad. 14.4 twee ad → W. 20-22.4 tweede winter. 5.5 ad → Z. 7.5 tweede-winter → N. 30.5 eerste-winter + eerste-winter → Z. 7.6 eerste-winter → Z.
Overige plaatsen 1.2 Ritthem Zld eerste-winter. 2.2 Amsterdam NH tweede-winter. 3.2 IJmuiden NH eerste-winter. 21.3-eind mei Europoort ZH ad. 26.3 Harderwijk Gld twee ad → NO. 26.3 Eijsden L ad. April Sluiskil Zld ad. 7.4 Westkapelle Zld ad. 11.4 Kreekraksluizen Zld eerste-zomer. 13.4 Texel NH ad. 13.4 Zeewolde Fl twee ad. 15.4-17.5 Texel NH max. twee, ad + tweede-winter. 15.4 Eijsden L ad + tweede-zomer. 16.4 IJmuiden NH eerste-winter. 17.4 Nieuw-Haamstede Zld onv. 17.4 Vlissingen Zld tweede-zomer. 27.4 Harderwijk Gld ad → NO. Begin mei-half juni Kloosterhaar O max. drie. 6.5 Velsen NH twee ad → NO. 6.5 Europoort ZH tweede-zomer. 13.5 Dwingelo D. 14.5 Putte NB ad. 18.5 Harderbroek Fl ad. 31.5 Callantsoog NH ad. 1, 5.6 Lelystad Fl twee ad. 2.6 Dwingeloo D. 3.6 Oostkapelle Zld tweede-zomer. 9.6 Sint Laurens Zld ad. 13.6 Velsen NH ad. 4.7 Oostvaardersplassen Fl eerste-zomer. 17.7 Middelplaten Zld ad. 21.7 Zwolle O ad. → NW. 22.7 Ossendrecht NB ad. 29.7 Lepelaarsplassen Fl eerste-zomer. Augustus Hellegatpolder Zld ad. 4.8 Oostkapelle Zld ad. 10.8 Texel NH. 15.8 Oostvaar-

dersplassen Fl ad. 4.9 IJmuiden NH tweede-zomer. 27.9 Amsterdam NH onv.

1978 15.9 Koedijk NH ad.
1981 7.2 Schoorl NH eerste-winter. 30.7 Egmond aan de Hoef NH ad. 25.9 Texel NH onv.
1982 27.3 Alkmaar NH twee ad. 22.11 Wijk bij Duurstede U eerste-winter.

***Vorkstaartmeeuw** *Larus sabini*

13.1 Harlingen Fr onv.

Geelpootmeeuw *Larus cachinnans* (?, ?, 3)

29.1 Houtribsluizen Fl ad (A. Vink e.a.). 21.7 Borssele Zld ad (G. A. Davids). 9-10.9 Zuidelijk Flevoland Fl ad (A. Schaftenaar, L. Bruinzeel, W. Minnaars).

1982 1.9 Maasvlakte ZH twee ad (J. J. van der Graaf, G. E. Ente).

Sinds een aantal jaren worden Geelpootmeeuwen in toenemende mate in ons land gemeld. Omdat de huidige status van deze soort niet duidelijk is, worden waarnemingen van Geelpootmeeuwen door de commissie beoordeeld (zie voor herkenning van Geelpootmeeuwen en het voorkomen in Nederland De Heer 1981).

Kleine Burgemeester *Larus glaucoides* (16, 19, 6)

8.1-22.4 IJmuiden NH onv (R. van Rossum, A. B. van den Berg; *DB* 5: 92-93). 13.2 IJmuiden NH onv (P. de Knijff, E. Maassen; *DB* 5: 92-93). 26.2-29.4 Terschelling Fr onv (F. Zwart, E. Kok; *Lim* 57: 115-116). 30.4 Camperduin NH onv (N. F. van der Ham, N. Dijkstra, M. Platteeuw). 1-14.5 IJmuiden NH onv (A. B. van den Berg, E. Maassen; *DB* 5: 92-94). 28.12 Vlissingen Zld onv (A. Ovaar, R. van Ouwkerk, J. Walhout).

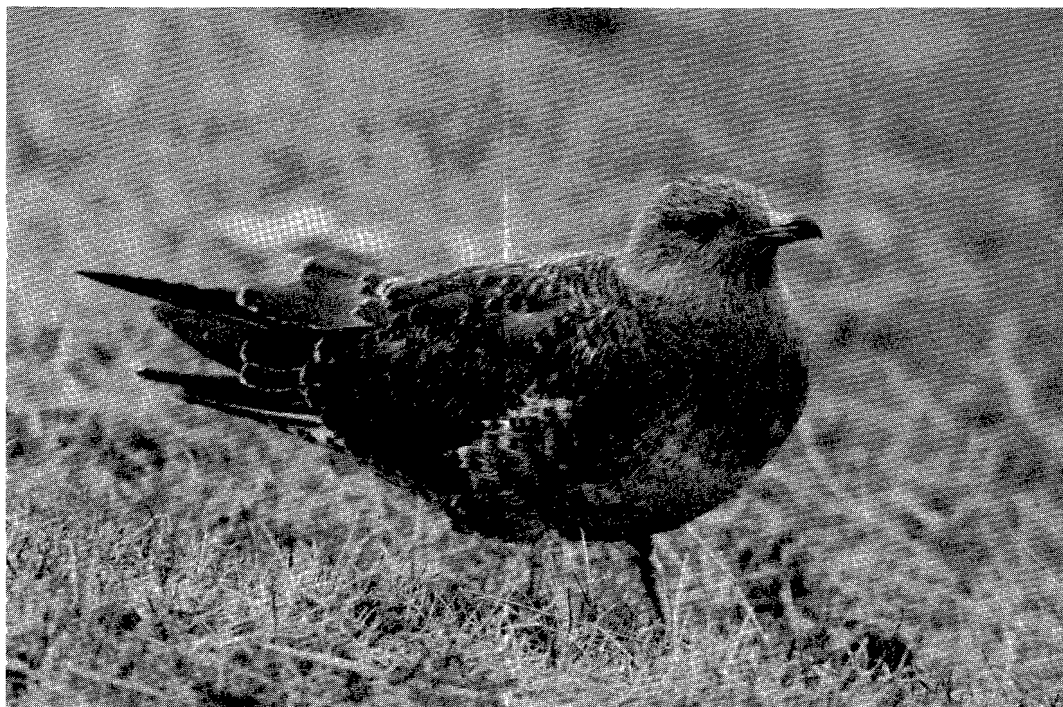
Vijf verschillende Kleine Burgemeesters in één winterhalfjaar is niet eerder voorgekomen. Sinds de winter van 1975/76 is de winter van 1982/83 pas de derde winter met meerdere vogels. In 1975/76 werden vier, in 1980/81 drie Kleine Burgemeesters gemeld. Ook in andere Europese landen was de soort opvallend talrijk in de winter van 1982/83, o.a. in Frankrijk en Dene-marken (*Br. Birds* 76: 274).

***Grote Burgemeester** *Larus hyperboreus*

2.1 Schiermonnikoog Fr eerste-winter → W. 2.1 Texel NH eerste-winter. 2-30.1 IJmuiden NH max. twee eerste-winter. 9.1-5.2 Scheveningen ZH eerste-winter. 15.1 Maasvlakte ZH eerste-winter. 16.1-28.9 Kornwerderzand/Harlingen Fr eerste-winter, op 22.1 twee. 16.1 Scheveningen ZH ad → Z. 29.1 Den Helder NH eerste-winter vondst. 29.1 Noordwijk ZH eerste-winter → Z. 29.1-6.4 Sloehaven Zld eerste-winter. 30.1-27.2 Camperduin NH eerste-winter. 2.2 Noordwijk ZH eerste-winter → Z. 5.2 Texel NH eerste-winter. 6.2 Camperduin NH ad → N. 5.3 Texel NH eerste-winter → Z. 6.3 Westkapelle Zld eerste-winter → Z. 27.3 Bolwerkswede O eerste-winter. 28.3 Europoort ZH ad. 16.4 Castricum NH eerste-winter. 19.4 Nederlandse Continentale Plat vak F8 (vgl. *Lim* 56: 66) ad. 24.4-10.5 Camperduin NH eerste-winter. 14.5 Scheveningen ZH eerste-winter → Z. 30.5 Den Oever NH eerste-zomer. 27.6 Den Oever NH eerste-zomer. 18.11 Havenhoofd ZH derde-winter. 18.11 Brouwersdam Zld eerste-winter. 14.12 Maasvlakte ZH eerste-winter.

Kleine Burgemeester in tweede-winterkleed, 11 mei 1983, IJmuiden (Arnoud van den Berg). *Iceland Gull* *Larus glaucoides*.

Kleinste Jager in jeugdkleed, 5 september 1983, Camperduin (Arnoud van den Berg). *Long-tailed Skua* *Stercorarius longicaudus*.

1980 27.1 Kornwerderzand Fr eerste-winter.

1981 26.4 Breskens Zld.

1982 4.11-1.1.83 Maasvlakte ZH ad. 28.12-16.3.83 IJmuiden NH een à drie, op 16.1 vijf. 25.3 Vlieland Fr eerste-winter.

Lachstern *Gelochelidon nilotica* (veel, veel, c. 20)

29.4 Rijswijk NB (H. Juin). Juli en augustus diverse waarnemingen Balgzand NH 10 à 15 (*DB* 5: 116). 16.7 Medemblik NH ad (R. Brouwer, J. Neuvel). 21.7 Kloosterzande Zld ad (J. Helmer). 28.7 Kraloërheide D twee ad (R. Brouwer, A. van Kalsbeek, O. L. de Vries). 8.8 Maastricht L twee ad (J. van den Coelen).

1982 6.7 Bloemendaal NH (R. F. J. van Beusekom). 24.7 Balgzand NH 21 (P. G. Schrijvershof, E. van der Brug, P. de Knijff).

***Reuzenstern** *Sterna caspia*

1.5 IJmuiden NH. 10.5 Camperduin NH → N. 10.7 Oostvaardersplassen Fl. 27.7 Lepelaarsplassen Fl. 15.8 Bovenwater Fl. 16.8-15.9 Almere-Stad Fl twee. 14.9 Uithuizen Gr. 22.9-17.10 Almere-Stad Fl twee. 24.9, 25.9 Stichtse Brug NH één resp. twee.

1979 17.8 Enkhuizen NH.

1981 29.8, 4.9 Stichtse Brug NH één resp. twee.

1982 15.6 Heerenveen Fr.

Witwangstern *Chlidonias hybridus* (196, 55, 2)

6.5 Ooijpolder Gld (P. Brouwer, J. Helmer, C. van Swaaij). 7.5 Arnhem Gld (G. Rozeboom, L. J. van der Ent, E. Evers).

1982 6.6 Strabrechtse Heide NB (P. G. Schrijvershof, E. van der Brug, R. Schenk).

Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* (32, 139, 25)

24.6 Lelystad-Haven Fl ad (D. J. Moerbeek). 2.7 Ooij Gld ad (W. Wiegant, K. van Beek, J. Verwer). 8.7 Lelystad-Haven Fl ringvangst ad (C. Schouten). 9.7 Lelystad-Haven Fl vier ad (A. J. van Loon). 19, 21.7 Lelystad-Haven Fl ad (A. Schaftenaar, P. de Rouw). 26, 27.7 Lelystad-Haven Fl twee (A. Schaftenaar, L. Bruinzeel, W. Minnaard). 6.8 Den Oever NH ad (P. C. Meijer). 8.8 Lelystad-Haven Fl (A. Wassink, A. B. van den Berg). 15.8 Marken NH ad (C. J. G. Scharringa). 15.8 Pampushaven Fl ad (G. Keijl, A. Buhr). 16.8 Oostvaardersplassen Fl (M. Olthoff, P. van Wetten). 19.8 Lelystad-Haven Fl ad (A. Wassink, A. B. van den Berg, P. Meeth). 20.8 Weversinlaag Zld ad (P. G. Schrijvershof, E. van der Burg, R. Schenk). 23.8 Afsluitdijk NH ad (P. G. Schrijvershof). 26.8 Lepelaarsplassen Fl (P. de Rouw, R. van Dongen e.a.). 31.8 Oostvaardersplassen Fl vier (G. Keijl, F. Dorel, F. de Meijer). 4.9 Lelystad-Haven Fl vondst (T. M. van der Have). 30.9 Blocq van Kuffeler Fl ad (C. J. G. Scharringa).

Zwarte Zeekoet *Cephus grylle* (13, 20, 0)

1981 13-31.12 Brouwersdam ZH (J. J. Blankert, K. J. Eigenhuis, P. G. Schrijvershof) (correctie op publicatie in *Lim* 57: 22).

***Kleine Alk** *Alle alle*

19.1 Oude Tonge. 23.1 Breskens Zld. 27.1 Amsterdam NH. 30.1 Ouddorp ZH. 2.2 IJmuiden NH. 20.2 IJmuiden NH.

Vondsten 2.1 Den Helder NH. 15.1 Marum Gr. 20.1 Wijnjewoude Fr. 20.1 Den Helder NH. 6.2 Den Hel-

der NH. 12.2 Zandvoort NH. 21.2 Lauwersmeer Fr.
22.2 Schiermonnikoog Fr. 7.3 Den Helder NH. 17.11
Reusel NB. 11.12 Brouwersdam Zld.
1982 20.11 Den Helder NH.

Kuifkoekoek *Clamator glandarius* (4, 6, 1)
1, 13.5 Brouwersdam ZH (D. Montfoort; DB 5: 83).
Er zijn thans elf gevallen, waarvan vier sinds 1980. De
gevallen zijn als volgt over de maanden verdeeld:
maart 1, april 1, mei 2, augustus 2, september 1, oktober
3 en november 1.

Bijeneter *Merops apiaster* (35, 31, 4)
Broedgeval Texel NH (S. Lagenveld, F. J. Maas; DB
6: 58-61).
3.6 Terschelling Fr (B. Winters, E. J. Ran). 26-30.6
Hollandse Hout Fl (G. Blok, K. A. Mauer e.a.).
1982 27.5 Havelte D (A. J. van Dijk).
Het broedgeval op Texel is het derde voor Nederland.
In 1964 broedde de soort in Limburg (één nest), in
1965 op Terschelling (drie nesten).

Scharrelaar *Coracias garrulus* (29, 28, 0)
1982 27.5 Bloemendaal NH (R. F. J. van Beuse-
kom). 10.9 Camperduin NH (N. F. van der Ham, H.
Bakkenes, N. Dijkstra).

***Hop** *Upupa epops*
6.5 Knardijk Fl. 8, 22.5 Ameland Fr. 21.5 Hoek van
Holland ZH. 20-23.9 Cornjum Fr. 24.9 Warffum Gr.
23.10 Makkumerwaard Fr.
1981 5.5 Texel NH. 23.5 Zeeuws-Vlaanderen Zld.
11.6 Wassenaar ZH. 4.9 Heerlen L.

Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla* (0, 4, 2)
13.9 Wassenaar ZH ringvangst (Vrs Meijndel). 9.10
Wassenaar ZH (A. Remeus).
Er waren slechts vier ringvangsten bekend: 26 oktober
1973, 3 oktober 1978, 24 oktober 1978, 7 november
1982.

Roodstuitwaluw *Hirundo daurica* (2, 2, 1)
16-18.10 Lauwersoog Fr (P. Venema; DB 6: 35).
Er waren vier waarnemingen bekend (1954, 1965,
1978, 1982), alle uit het voorjaar.

Grote Pieper *Anthus novaeseelandiae* (? , 146, 3)
21.9 Terschelling Fr (J. W. de Roever, W. M. van der
Schot, A. B. van den Berg). 30.9 Zwanewater NH
(N. F. van der Ham). 21.10 Vlieland Fr (R. J. & P.
den Tex).
1982 8.5 Wieringermeer NH (R. Brouwer, C. de
Vries). 2.10 Texel NH (F. J. Maas, C. S. Roselaar).
19.10 Camperduin NH twee (N. F. van der Ham, M.
Planckers).

Roodkeelpieper *Anthus cervinus* (12, 23, 5)
1.5 Terschelling Fr twee (J. Blijleven). 19-20.5 Oost-
vaardersdijk Fl (C. J. Breek, A. B. van den Berg, J. J.
Brinkman). 23.5 Eijsden L (J. Jonker). 1.10 Camper-
duin NH (N. F. van der Ham).

***Waterspreeuw** *Cinclus cinclus* (84, 99, 4)
13.5 Lauwersmeer Gr. 20.9 Asten NB. 29.10 Birdaard
Fr. 20.11 Amsterdamse Waterleidingduinen NH.

Noordse Nachtegaal *Luscinia luscinia* (1, 12, 1)
23.9 Terschelling Fr (E. van der Burg, K. J.
Eigenhuis, P. de Knijff).

Blauwborst *Luscinia svecica svecica* (? , ? , 0)
1982 21.5 Wommels Fr ♂ (T. Postma, J. W. Boers-
ma, P. Laansma). 21.5 Terschelling Fr ♂ (J. Bunnik).

Roodborsttapuit *Saxicola torquata* (0, 12, 0)
1982 22.10 Texel NH (F. J. Maas, J. den Ouden).
Een waarneming van een vogel met de kenmerken van
een van de oostelijke ondersoorten *maura* of *stejnege-
ri*. Sinds het eerste geval in 1973 zijn ten minste twaalf
van dergelijke vogels in ons land vastgesteld.

Blonde Tapuit *Oenanthe hispanica* (2, 5, 0)
1982 30.4 Vlieland Fr ♂ (M. Versluijs).

***Cettis Zanger** *Cettia cetti* (1, 182, 9)
13.4 Knardijk Fl. 7.6 Heemstede NH vier. 23.7 Oost-
burg Zld twee. 1.9 Callantsoog NH. 4.11 Oostburg
Zld.
1982 April-19.6 Groede Zld. 14.9 Cadzand Zld.

Waaiersaartrietzanger *Cisticola juncidis* (0, 73, 6)
22.7 Paal Zld twee z (P. L. Meiningen). 27.7 Vlissin-

Krekelzanger. 6 juni 1983. Midwolda (Arnoud van den Berg).
River Warbler *Locustella fluviatilis*.

gen Zld z (M. Versluijs). 16.8-22.9 Makkumerwaard Fr drie z (R. van Dekken, H. F. de Boer, H. Spruijt).

Krekeltzanger *Locustella fluviatilis* (6, 4, 1)

4-17.6 Midwolda Gr z (E. Witter, H. Bakker; DB 5: 81).

Voor het voorkomen in Nederland wordt verwezen naar Van den Berg (1984a).

Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola* (? , 73, 13)

31.7 Maasvlakte ZH (J. J. Blankert, P. de Heer, R. Schenk). 3.8 Wilsom O ringvangst (G. H. E. Smallembroek). 14.8 Maasvlakte ZH (J. W. de Roever, P. & A. de Knijff). 14.8 Amsterdamse Waterleidingduinen NH ringvangst (H. Vader). 20.8 Lierop NB ringvangst (M. P. van Aerle). 20.8 Elburg Gld ringvangst (B. van de Brink). 21.8 Amsterdamse Waterleidingduinen NH ringvangst (H. Vader). 28.8 Maasvlakte ZH (A. B. van den Berg, R. Schenk, P. G. Schrijvershof). 31.8 Lelystad Fl ringvangst (C. J. Breck). 8.9 Oostvoorne ZH ringvangst (N. D. van Swelm). 20.9 Oostvaardersdijk Fl ringvangst (K. Visser, C. M. & H. Liebrechts). 21.9 Eemshaven Gr (H. van den Brink, W. de Ruiter, N. Tamminga). 25.9 Drachten Fr vondst (R. ten Harmsen, J. de Jong).

Orpheusspottvogel *Hippolais polyglotta* (0, 5, 1)

9.8 Oostvaardersdijk Fl ringvangst (J. E. Winkelman, A. J. van Loon)

Het zesde geval en de derde ringvangst voor ons land.

Baardgrasmus *Sylvia cantillans* (2, 4, 5)

30.4 Kornwerderzand Fr ringvangst (U. Rijpma, J. Jukema; *Lim* 57: 27-28). 7.5 Maasvlakte ZH (P. de Heer, E. Bos; DB 5: 82). 12.5 Makkumerwaard Fr ringvangst (Vrs Menork; *Van* 36: 109 & 131). 12.5 's-Gravenhage ZH (F. van der Meer, A. B. van den Berg, A. Wassink). 7.6 Maasvlakte ZH (P. de Heer, E. van Ommen, R. Schenk).

Met deze vijf gevallen is het totaal aantal gevallen in ons land nagenoeg verdubbeld. Er waren één vondst (1942) en vijf waarnemingen (1948, 1973, 1975, 1977, 1982) bekend. Een mogelijk zesde geval uit het voorjaar van 1983 is helaas (nog) niet aan de commissie voorgelegd. De vogel die op 12 mei op Kornwerderzand werd geringd, werd op 21 mei gevangen op Helgoland.

Kleine Zwartkop *Sylvia melanocephala* (0, 1, 1)

13.5 Eemshaven Gr (DB 6: 17-18).

Er was slechts één geval bekend: 14 december 1980-22 februari 1981.

Sperwergrasmus *Sylvia nisoria* (20, 99, 8)

19.8 Leidschendam ZH ringvangst onv (W. ter Keurs). 21.8 Vlieland Fr ringvangst onv (K. Terpstra). 31.8 Castricum NH ringvangst (Vrs Castricum). 23.9 Terschelling Fr ringvangst onv (J. Jukema, P. de Knijff, P. G. Schrijvershof). 23.9 Eemshaven Gr onv (H. van den Brink). 25.9 Rottumerplaat Gr ringvangst onv (A. Veenstra). 10.10 Alkmaar NH onv (N. F. van der Ham). 30.10 Wassenaar ZH ringvangst ad (Vrs Meijndel).

Pallas Boszanger *Phylloscopus proregulus* (2, 13, 1)

29.10 Ameland Fr ringvangst (H. T. van der Meulen).

Bladkoninkje *Phylloscopus inornatus* (65, 99, 15)

13.2-9.4 Delft ZH (C. van Baarle, R. van Rossum; DB 6: 20-22). 28.9 Uithuizen Gr (H. van den Brink, W. de Ruiter). 29.9 Wassenaar ZH ringvangst (Vrs Meijndel). 1-2.10 Maasvlakte ZH (R. van Dongen, P. Rouw, E. Maassen). 9.10 Loosdrecht U (R. F. J. van Beusekom, J. Marra, H. J. Lichtenbeld). 9.10 Schiermonnikoog Fr ringvangst (A. J. van Loon, T. M. van der Have, J. W. M. van der Staaij). 9-11.10 Terschelling Fr twee (C. J. G. Scharringa, K. J. Eigenhuis, A. B. van den Berg). 9.10 Ameland Fr ringvangst (O. M. van Hoorn). 12.10 Terschelling Fr ringvangst (J. Mast, F. Zwart, H. van Dijk). 14.10 Terschelling Fr (D. J. Moerbeek, J. J. Brinkman, H. ter Haar). 15.10 Terschelling Fr ringvangst (J. Mast). 21.10 Oostvoorne ZH ringvangst (N. D. van Swelm). 21.10 Castricum NH ringvangst (Vrs Castricum). 22.10 Den Helder NH (H. Punselie).

1975 4.2-3.4 Hoozeveen D (DB 6: 19-20).

1982 19.10 Weesp NH (S. M. Wellinga). 24-27.10 Schoorl NH (N. F. van der Ham e.a.). 2.10 Maasvlakte ZH twee (P. de Rouw, R. van Dongen).

Bergfluits *Phylloscopus bonelli* (9, 7, 2)

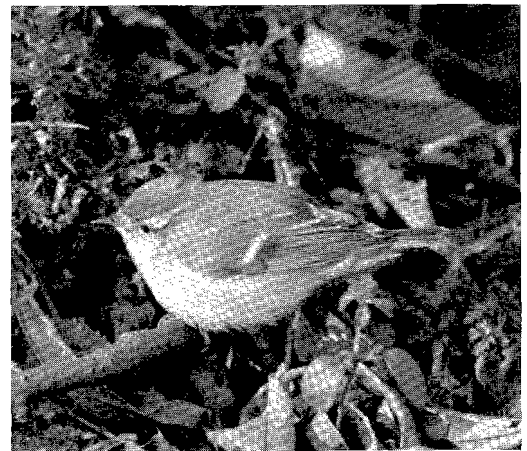
15.5 Bloemendaal NH z (C. J. Hazevoet, A. B. van den Berg e.a.). 17.5-eind juni Santpoort NH z (W. M. van der Schot, A. B. van den Berg; *Vj* 31: 310).

1982 7.11 Texel (F. J. Maas, M. van den Berg, K. J. Eigenhuis).

***Kleine Vliegenvanger** *Ficedula parva* (? , 136, 20)

22.4 Ermelo Gld ♀. 24.5-12.7 Overveen NH ♂ + ♀. 29.5 Groesbeek Gld ♂. 18.6 Leuvenum Gld ♂ z + ♀. 2.9 Ursem NH ringvangst. 22-23.8 Schiermonnikoog Fr. 22-23.8 Wassenaar ZH. 23.9 Callantsoog NH twee. 23.9 Groet NH twee. 27.9 Den Helder NH. 29.9 Medemblik NH. 2.10 Cadzand-Bad Zld. 9.10 Ameland Fr twee ringvangsten. 9.10 Den Helder NH. 11-14.10 Terschelling Fr.

1981 31.5.2.6 Griend ♀.

Bladkoninkje, 13 februari 1983, Delft (René van Rossum). Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus*.

Buidelmees, 22 oktober 1983, Blocq van Kuffeler, Zuidelijk Flevoland (Klaas Visser). *Penduline Tit* Remiz pendulinus.

1982 19.5 Leuvenum Gld ♂ z. 11.10 Terschelling Fr. 11.10 Meetpost Noordwijk Noordzee.

Taigaboomkruiper *Certhia familiaris* (5, 87, 2)

5.10 Lopikerkapel U ringvangst (S. Braaksmā). 11.10 Ameland Fr ringvangst (G. Smallembroek, J. Nap).

1982 1.12 Veenendaal U ringvangst (C. van Tol, A. Vink).

Buidelmees *Remiz pendulinus* (12, 71, 41)

6.3 Rijckholt L (P. v. Tillo). 12.5 Drontermeer Gld nestvondst, niet geheel voltooid; nest opgenomen in collectie Zoologisch Museum te Amsterdam (B. van de Brink). 6, 12.8 Zwarte Meer Fl twee ringvangsten (J. Nap). 8, 9, 10, 11.8 Zwarte Meer Fl één, twee, negen resp. twee ringvangsten (F. Hanssens). 8, 14.8 Blocq van Kuffeler Fl één resp. één ringvangst (K. Visser, C. M. & H. Liebregts). 17.9 Beuven NB ringvangst (M. P. van Aerle). 21-24.8 Schiermonnikoog Fr max. drie (K. Mauer, G. Blok, P. C. Meijer e.a.). 31.8 Stichtse Brug NH zes (R. F. J. van Beusekom). 13-29.9 Stichtse Brug NH max. vijf (R. F. J. van Beusekom). 24.9 Texel NH (J. W. de Roever, R. de By, W. E. M. van der Schot). 24.9 Elburg Gld ringvangst (B. van de Brink). 26.9 Blocq van Kuffeler Fl ringvangst (K. Visser, C. M. & H. Liebregts). 26.9 De Bijland Gld ringvangst (D. Westra). 9, 22.10 Blocq van Kuffeler Fl twee ringvangsten (K. Visser, C. M. & H. Liebregts).

1982 30.4 Makkumer Zuidwaard Fr twee (H. Spruyt). 28.7 Makkumer Zuidwaard Fr (H. Spruyt). Een topjaar voor de Buidelmees met ook nu weer veel ringvangsten (24) (vgl. *Limosa* 57: 25).

Roodkopklauwier *Lanius senator* (? , 20, 4)

22-25.5 Den Helder NH (H. Punselie, M. Kater; DB 5: 84). 31.5 Maasvlakte ZH (P. G. Schrijvershof, P. de Heer; DB 5: 83). 5.6 Knardijk FL (J. Eerdmans, A. Vink e.a.). 24.9 Maasvlakte ZH onv (R. van Dongen, P. de Rouw; DB 6: 69).

***Notenkraker** *Nucifraga caryocatactes* (? , ? , 1)

29.4. Oostburg Zld.

1982 10.1 Utrecht U. 7.11 Beegden L. 26.11 Maartensdijk U. December Schoondijke Zld.

Rose Spreeuw *Sturnus roseus* (7, 11, 1)

6.9 Vlieland Fr ringvangst onv (K. Terpstra, H. van Eck; DB 6: 36).

Roodmus *Carpodacus erythrinus* (3, 12, 3)

22.5 Vlieland Fr (J. W. Lensink, J. W. de Roever e.a.). 10.6-10.7 Wijk aan Zee NH z (C. J. G. Scharringa, A. B. van den Berg; DB 5: 84). 24.9 Rottumerplaat Gr ringvangst (A. Veenstra).

Bosgors *Emberiza rustica* (5, 17, 1)

21.10 Westenschouwen Fr ringvangst (Vrs Nebularia).

Dwerggors *Emberiza pusilla* 22, ?, 1)

9.11 Lauwersoog Fr (H. van den Brink, W. de Ruiters).

1982 2-10.10 Terschelling Fr (A. Wassink, K. J. Eigenhuis, J. Scharringa) (correctie op publicatie in *Lim* 57: 26).

Niet aanvaarde waarnemingen *Records not accepted*

In de onderstaande lijst zijn alle waarnemingen opgenomen die om één van de volgende redenen niet zijn aanvaard (zie ook inleiding):

- de waarneming werd ingestuurd zonder beschrijving (in de lijst aangeduid met een *);
- de waarneming was onvoldoende gedocumenteerd;
- de waarneming had waarschijnlijk betrekking op een andere soort;
- de waarneming had met grote stelligheid betrekking op (een) uit gevangenschap ontsnapte vogel(s).

Van de waarnemingen is alleen de datum vermeld. Soorten die niet op de Nederlandse Lijst voorkomen, zijn aangeduid met hun wetenschappelijke naam.

IJsdruiker 15.1, 19.2. Geelsnavelduiker 23.10. Zwarte Ibis 13.8, 1.10. Dwerggans 23.1, 10.2*, 11-12.2, 16.2, 17.2, 27.3. Vale Gier 2.5. Arendbuizerd 2.5. Steenarend 31.12-2.1.84. *Hieraetus pennatus* 5.3. Giervalk 8.1. Klein Waterhoen 13.6*, 24.9, 25.9. Kleinst Waterhoen 31.3, 17-18.6, juni, 1.9. Vorkstaartplevier 25.6. Kleine Goudplevier 23.10. Bairds Strandloper 17.5. Poelsnip 11.2, 30.4, 9.12. Dunbekwulp 3.5. Grote Franjepoot 28.8. *Larus delawarensis* 8.10. Geelpootmeeuw 7.8, 16.8. Kleine Burgemeester 9.1, 30.1, 2.2, 26.3, 16.5. Lachstern 20.5, 22.5*, 23.7, 28.7*. Witwangstern 14-27.5, 1.8. Witvelgelstern 6.9. Kuifkoekoek 15.6. Sneeuwuil 10.2. Ruigpootuil 4.4. Grote Bonte Specht 7.9. Drieteenspecht 27.3. Grote Pieper 1.4. Roodkeelpieper 17.9, 23.9. Gele Kwikstaart ondersoort *feldegg* 13.5. Blonde Tapuit 2.5. Waaiersaartrietzanger 20.3, 13.8. Waterrietzanger 5.4. Orpheusspotvogel 27.8. Noordse Boszanger 30.5. Grauwe Fitis 2.5, 8.5. Raddes Boszanger 16.4. Bergfluit 18.5, 1.6. Taigaboomkruiper 9.1, 19.2, 27.2, 8.4, 8.7. Buidelmees 23.1, 15.8*, 21-24.8, 24.8, 30.8*. Roodkopklauwier 15.7. Rose Spreeuw 31.7, 29-30.8.

Witbandkruisbek 11.11. Cirlgors 18.8. Bosgors 2.10. Wilgengors 28.6.

1975 Rotgans ondersoort *nigricans* 3.12*.

1977 Noordse Pijlstormvogel ondersoort *mauretanicus* 14.7. Rotgans ondersoort *nigricans* 15.4*, 14.5*.

1978 Rotgans ondersoort *nigricans* 11.3*.

1979 Noordse Pijlstormvogel ondersoort *mauretanicus* 22.7. Rotgans ondersoort *nigricans* 18.3*. Kleinste Jager 17.10. Krezelzanger 29.6. Kleine Klapekster 22.4.

1980 Dwerggans 15.3*. Rotgans ondersoort *nigricans* 7.5*, 11.12*. Aasgier april. Dougalls Stern 11.5. Rose Spreeuw november.

1981 Noordse Pijlstormvogel ondersoort *mauretanicus* 7.8. Amerikaanse Smient 26.4. *Mergus cucullatus* 24.12. Grote Trap 2.3*. Kleine Burgemeester 9.4. Grote Pieper 1.11. Noordse Nachtegaal 30.5-3.6. Witsvliegendvanger 7.3. Kleine Klapekster 16.5.

1982 IJsdruiker 19.12. Geelsnaveldruiker 29.8*. *Dio-medea chlororhynchos* 1.5. Noordse Pijlstormvogel ondersoort *mauretanicus* 9.10. Grote Pijlstormvogel 22.9. Dwerggans 21.3. Rotgans ondersoort *nigricans* 29.12*. Stellers Eider 10.7. Slangenarend 4.10. *Aquila heliaca* 3-12.7. Steenarend 29.5. Kleinste Waterhoen 16.4. Grote Trap 14.5. Griel 11.9. Renvogel 15.4. Poelsnip 30.4, 14.5, 2.10, 9.12. Terek Ruiter 28.8. Kleinste Jager 17.8, 7.10, 13.11. Kleine Burgemeester 5-11.5, 19.11. Lachstern 17.7, 6.9, 19.10. Grote Pieper 27.4, 5.10, 9.10. Roodkeelpieper 28.9. Gele Kwikstaart ondersoort *feldegg* 1.5. Waterrietzanger 27.9. Noordse Boszanger 5.4. Grauwe Fitis 5-11.5. Pallas' Boszanger 27.3, 24.10*. Bladkoninkje 14.5. Taigaboomkruiper 14.2, 1.12*. Roodkopklauwier 9.5.

Dankwoord Aanvullende gegevens omtrent ringvangsten werden verkregen van R. D. Wassenaar (Vogel-trekstation).

Summary

This annual report of the Dutch rarities committee lists records of rare and scarce birds in the Netherlands in 1983 together with some older ones. Species marked with an asterisk in the list of accepted records have not

been considered by the committee. The three numbers in brackets after each species' name refer respectively to the total number 1900-68, 1969-82 and 1983.

Interesting records include: *Limnodromus scolopaceus* (1st), *Larus glaucooides* (5 in one winter), *Merops apiaster* (3rd breeding record), *Hirundo daurica* (5th), *Sylvia cantillans* (7-11th; 5 in one year), *Sylvia melanocephala* (2nd), *Remiz pendulinus* (peak year of 41; 24 trapped).

Translation of words used in the listing of records: *ringvangst* = trapped, *vondst* = found dead, *één* = one, *twee* = two, *drie* = three, *vier* = four, *vijf* = five, *zes* = six, *negen* = nine (birds) (see also list of abbreviations).

Literatuur

VAN DEN BERG A. B. 1984a. Voorkomen van Krezelzanger in Nederland. Dutch Birding 6: 105-107.

— 1984b. Invasie van de Witbuikrotgans *Branta bernicla hrota* in de winter 1981/82. Limosa 57: 129-132.

VAN DEN BERG A. B., LAMBECK R. H. D. & MULLARNEY K. 1984. The occurrence of the „Black Brant” in Europe. Br. Birds 77: 458-465.

COMMISSIE VOOR DE NEDERLANDSE AVIFAUNA 1970. Avifauna van Nederland. (Tweede, bijgewerkte en herziene druk) Brill, Leiden.

DE HEER P. 1981. Over herkenning van Geelpootmeeuw en voorkomen in Nederland. Dutch Birding 2: 131-139.

OREEL G. J. & OSIECK E. R. 1977. Commissie voor de Nederlandse Avifauna: taak en werkwijze. Limosa 50: 137-144.

VAN IJZENDOORN E. J. & DE HEER P. 1985. Herziening van de Nederlandse Avifaunistische Lijst. Limosa 58: 65-72.

C. J. G. Scharringa, Trompenburg 15, 1852 CB Heiloo

J. E. Winkelman, Boomgaardweg 44, 3984 KK Odijk

Aanvaard voor opname 28 januari 1986

